

De teddybeer.

Auteur : Emily Nazionale.

Mijn beste vriend en tevens patiënt Christopher Greyson vertelde mij ooit eens dat hij op een dag vreemd bezoek kreeg. Hij was sinds een tijdje depressief en bracht de dagen eenzaam en verward in bed door. De gordijnen bleven meestal gesloten omdat het kleinste tikkeltje licht hem van zijn stuk bracht. Sporadisch kwam hij zijn bed eens uit om een boek te lezen of om iets op te zoeken dat hem uit zijn slaap had gehouden. Zijn huishoudster belde mij dan in alle vreugde op om te melden dat ‘Meneer Greyson vandaag uit bed was gekomen’ en volgens haar ‘aan de beterhand moest zijn’. Maar als ik dan op bezoek kwam om zijn toestand te meten, klapte hij plots dicht en dan was er van enige vooruitgang geen sprake meer. Meneer Greyson kwam al sinds jaar en dag wekelijks naar mijn kabinet voor een praatssessie, omdat een lichte vorm van manische depressiviteit bij hem was vastgesteld. Het raadplegen van een psycholoog was hem aangeraden om beter te leren omgaan met zijn ziekte, en na ‘het land te doorkruisen op zoek naar de beste psychologen’ –zoals hij dat zelf zei- kwam hij bij mij terecht. Meneer Greyson vertelde mij dat hij alleen maar met het beste genoegen nam. Toen ik terugdeinsde verzekerde hij mij dat hij niet veeleisend was, maar alleen maar op zijn hoede. Maar mijn beroep gebiedt mij te luisteren, niet te oordelen.

Hij plofte neer in de zetel die doorgaans voor mezelf bestemd was, en vertelde me dat hij privé-detective was, en vroeg me of de ziekte het uitoefenen van zijn beroep in gevaar zou kunnen brengen.

Hij stelde me nog een resem vragen waar ik onmogelijk meteen een antwoord op kon geven, omdat elke patiënt verschilt. Maar uit ervaring wist ik dat dit niet makkelijk zou worden. De passie voor zijn beroep gebod mij dit voorgevoel voor mezelf te houden.

Mijn eerste indruk van een harde, koele man werd al vlug tenietgedaan toen ik mettertijd merkte dat Meneer Greyson een zeer warme, aangename en intelligente heer was die een beetje op een zijspoor was geraakt. Ik verzekerde hem dat ik hem zou helpen leren om te gaan met zijn ziekte. Wat mij voordien onmogelijk leek en wat ik bovendien ongebruikelijk achtte, is dat ik ooit een vriendschap met een patiënt zou opbouwen, maar het tegendeel gebeurde: Meneer Greyson werd een echte vriend des huizes. Hij kwam regelmatig bij me over de vloer om relaas te doen over een van zijn nieuwe zaken, en dan maakte mijn vrouw een lekker maal voor hem klaar waar hij erg van kon genieten. Uit de vele gesprekken had ik begrepen dat Meneer Greyson en zijn vrouw een tijdje geleden uit elkaar waren gegaan, omdat zij vond dat hij eerder getrouwd was met zijn werk, en, zoals het hoort, niet met haar.

Maar op een dag kreeg hij dus vreemd bezoek. Meneer Greyson had zijn huishoudster uitdrukkelijk opgelegd geen bezoek toe te laten, maar die dag had ze een uitzondering gemaakt toen ze zag wie voor de deur stond: een klein meisje, dat Meneer Greysons hulp ‘dringend nodig had’. Vertederd door moedergevoelens loodste de huishoudster het meisje tot aan Meneer Greysons bed maar verwittigde haar dat meneer Greyson een beetje ziek was en daarom niet erg praatzuchtig. Ze zei er niet bij dat wanneer hij ‘ziek’ was, hij ook zeer knorrig en ongeduldig kon zijn. Dat was, jammer genoeg, die dag het geval. Meneer Greysons ogen keken het meisje uitdrukkelingsloos aan.

‘En-wie-ben-jij?’ vroeg hij verbaasd. Kinderen kunnen toch zo levendig zijn, vertelde hij mij later, wanneer je net wil dat ze stil zijn. ‘Uw buurmeisje, Meneer. U moet mij helpen. Ik ben mijn ted...’

‘Stil, kind. Ernaaaaaaaaaaaaaa! Wat doet dat kind hier aan mijn bed?!’

Zijn huishoudster kwam met een gehaaste tred de kamer ingelopen om Meneer Greyson de situatie uit te leggen.

‘Meneer Greyson, dit meisje stond daarnet aan de deur. Ze zei dat ze uw hulp dringend nodig had en ik dacht...’

‘Jij dacht...jij dacht...had ik je niet uitdrukkelijk gevraagd géén bezoek toe te laten?’ antwoordde hij bitsig.

‘Maar Meneer...’

‘Nee. Ik had je toch gezegd...pssstt...kom ’s hier....weet zij dat ik...dat ik...je weet wel, ziek ben?’

‘Ja Meneer, ze weet dat u ziek bent.’

‘Goed. En wat moeten zieke mensen doen wanneer ze ziek zijn, Erna?’

‘Rusten, Meneer.’

‘Juist. En denk je dat ik nu de kans krijg om te rusten?!!!!!!!!’ schreeuwde hij uiterst geërgerd.

Meneer Greyson kon plots erg in zijn wiek schieten.

‘Euh...nee, Meneer. U hebt gelijk. Ik zal het kind wegsturen.’

‘Goed. Dank je wel. Dag, kindje. Da-ag.’

Zijn huishoudster leidde het kind de kamer uit, zei dat Meneer Greyson moest rusten en dat hij daarom geen tijd voor haar had. Het meisje zei dat ze het begreep en stelde zelf voor naar de voordeur te lopen waarop Mevrouw Erna terug de keuken inliep.

Maar nog geen vijf seconden later stond het kind weer aan zijn bed.

Deze keer besloot hij het zelf aan te pakken. ‘Lief meisje, had ik je niet gevraagd om...’

‘U moet naar me luisteren! Mijn teddybeer is gestolen! Ik heb hem van mijn papa gekregen en nu is hij weg! Hij was héééééél waardevol! U moet mijn teddy terugvinden!’

Meneer Greyson liet zijn hoofd nog wat verder in zijn hoofdkussen zakken.

'Kijk, kind, ik heb nu geen tijd om je teddybeer te gaan zoeken...en ook geen zin. Vraag je papa om een nieuwe teddybeer, goed?'

'Mijn papa is dood.'

Greyson vertelde mij dat hij op dat moment met zijn mond vol tanden stond, wat niet vaak gebeurde. 'O. Dat is jammer voor je' zei hij dan uiteindelijk maar, en hij aaide het meisje over haar hoofd. 'Vraag je mama dan om een nieuwe teddybeer'.

'Die is weg.'

'Hoezo, je moeder is weg? Waar woon je dan?'

'In het weeshuis hiernaast.'

'Je bent een wéés?' Greyson rechtte zijn hoofd een beetje.

'Ja. Maar ik wil mijn teddybeer! U moet hem vinden! Ik heb gehoord dat u de beste van allemaal bent! Dan moet ú hem toch kunnen vinden!'

Greysons wenkbrauwen schoten omhoog. 'Ik zoek geen vermiste teddyberen, meisje, ik zoek vermiste personen of... waardevolle dingen... ik houd me niet met dat soort zaken bezig... vraag je vriendinnetjes om je te helpen zoeken, goed?'

'Waardevol, zegt u? Er zit een hele grote diamant in.'

'Waarin?'

'In mijn teddybeer. Maar het is niet zo erg dat ik die diamant kwijt ben. Ik wil gewoon mijn beertje terug.'

Greyson boog zich wat meer naar het meisje toe. 'Er zit een diamant in je beer?'

'Ja, mijn papa heeft hem er in gestopt voor hij stierf. Hij wou dat ik hem kreeg. Ik moest er goed voor zorgen want hij was héél véél geld waard zei hij'.

Greyson slikte. 'Hoe kwam je papa aan die diamant?'

'Dat weet ik niet. Hij had hem gevonden, zei hij.'

'Gevonden?'

'Ja, gevonden. Mijn papa was heel goed in dingen vinden.'

'Hoe bedoel je?'

'Papa kwam vaak naar huis met dingen die hij gevonden had. Hij vond ook vaak heel veel geld.'

Er verscheen een lach op Greysons gezicht.

'Echt waar?'

'Echt waar.'

'Zeg meisje, hoe heet je eigenlijk?'

'Pipa, Meneer.'

'Pipa? Wat een...rare...naam heb je,.. Pipa...zeg, Pipa, kan je die diamant eens tekenen voor mij? Weet je nog hoe hij eruitzag?'

'Ja, hij was groot en...'

'Shhht, shhht, daar in de onderste schuif, daar ligt een tekenblok. Teken de diamant en toon je tekening dan maar eens aan mij.'

Greyson ging rechtop zitten in zijn bed. Dit meisje intrigeerde hem.

'Zo! Gedaan! Zo zag hij eruit, Meneer. Ik herinner me het nog goed.'

Greyson bekeek de tekening van het meisje aandachtig en voelde het bloed wegtrekken uit zijn gezicht.

'Dit' en hij wees naar de tekening 'is geen diamant. Dit is een van de meest waardevolle saffieren van de wereld. En waar heeft je papa hem gevonden?'

'Dat weet ik niet. Maar ik weet wel dat hij er lang naar heeft gezocht. Hij bleef soms nachtenlang weg om hem te zoeken. Ik denk dat papa een avonturier was, zoals Indiana Jones, weet u wel?'

Greyson moest weer lachen. 'Ja, wat voor een avonturier was die papa van jou, zeg!'

Hij sprong uit bed en trok de deuren van zijn kleerkast open. 'Meisje, wees maar zeker dat ik die beer van jou vind! Zeg aan Mevrouw Erna dat ik genezen ben en dat ik thuis ben voor het avondeten! Wat een avontuur! Wat een avontuur! Ik ben genezen! Tralalitalala...!'

'Gaat u mijn beer vinden? O dank u! dank u! U bent écht de beste!'

Greyson was het niet gewoon geknuffeld te worden door kinderen. Beleefd duwde hij haar van zich af. 'Ja, prima zo, geen probleem. Ik vertel je wel wanneer ik iets meer weet. Laat je telefoonnummer maar...ach nee, hoeft niet, je woont hiernaast!' waarop hij vol enthousiasme de deur uitsnelde. Een vingerknip later was hij alweer terug om te vragen hoe het meisje de beer was verloren. 'Hij is gestolen. Op straat. Ik had hem stevig vast toen een man hem uit mijn armen trok.'

'Een man trok hem uit je armen?' Greyson peinsde luidop: 'Wie heeft het nu gemunt op een gewone teddybeer tenzij hij wist dat...een man, zei je?'

'Ja. Het gebeurde heel snel.'

'Hoe zag die man eruit?'

Het meisje leek te twijfelen, waarop Greyson vlug weer zijn tekenblok bovenhaalde en een potlood in haar handen duwde. 'Hier, juffie, teken de stoute man die je teddybeer heeft gestolen.' 'Moet ik hem tekenen?' aarzelde het meisje. 'Ja, jij mag een échte robotfoto voor mij maken' zei Greyson overdreven kinderlijk, 'zoals op het politiebureau.'

'Moet ik naar het politiebureau?'

'Euh, nee, schatje...geef de tekening nu maar braafjes hier.'

Greyson glunderde toen hij de tekening in handen kreeg. 'Aha!Hebbes! Andrei Szeskovsky! Eindelijk heb ik je!'

'Kent u hem? Kent u hem?' joelde het meisje.

'En of ik hem ken!' schreeuwde Greyson 'Het is een van de meeste gezochte topcriminelen, die het op jouw beer gemunt heeft!'

Greyson griste zijn jas van de kapstok en verliet met de tekening in zijn hand de kamer 'Ik vind jouw beer!' schreeuwde hij nog na.

Greyson vertelde mij dat hij eerst en vooral naar een speelgoedwinkel ging om een nieuwe beer te kopen voor het meisje. Ze zou het verschil met haar oude beer toch niet merken (Meneer Greyson weet niet veel van kinderen). Eens het meisje haar beer zou terugkrijgen, zou ze geen blok meer aan zijn been vormen in deze zéér belangrijke zaak.

In de speelgoedwinkel trok de winkelierster zijn aandacht door te zeggen dat de knuffelberen tegenwoordig de deur uit vlogen. Toen Greyson meer uitleg vroeg, wist ze hem te zeggen dat een man gisteren 100 zulke teddyberen had besteld en dat hij ze vandaag zou komen ophalen.

Ze slaagde er ook nog in een grapje te maken: 'Sinterklaas komt elke dag bij ons langs, maar er zitten geen 100 teddyberen in zijn zak!' Greyson voelde zich ietwat verplicht om met het grapje te lachen.

'100 teddyberen...dat is wel erg veel' deed Greyson alsof zijn neus bloedde.

'Zei hij ook waarvoor hij ze zou gebruiken of misschien... waarom hij ze nodig had?'

De winkelierster vermoedde geen kwaad en antwoordde vrolijk op Greysons vraag.

'Hij zei dat ze voor het weeshuis hier in de buurt bestemd waren. Hij wou de weesjes opfleuren, het was zo'n lieve en charmante man, Meneer.'

Greyson lachte zelfingenomen.

'Dat wil ik graag geloven, Mevrouw...maar, even terzijde, weet u eigenlijk wie ik ben?'

De vrouw kneep haar ogen wat dicht en examineerde Greysons gezicht.

'O...nu u het zegt! U bent Meneer Greyson! De befaamde detective!'

'Juist. Wel, Mevrouw, ik zou u graag om een gunst...'

'O het spijt me dat ik u niet meteen herkende! Ik hoop dat u zich niet te erg...'

'Nee, helemaal niet, Mevrouw. Maar, wat ik u wou vragen...' en hij haalde Pipa's tekening van de teddybeerdief boven, 'leek de man die hier gisteren 100 teddyberen bestelde misschien op de tekening van deze man?'

De vrouw sloeg haar hand voor haar mond 'Ja, nu u het zegt, dat was 'm inderdaad.'

'Goed' zei Greyson tevreden, 'dan kan ik u meedelen dat het hier om een topcrimineel op het vrije pad gaat. Ik denk dat ik een vermoeden heb van welk plannetje hij beraadt. Als u nu zo vriendelijk zou zijn om mee te werken met het onderzoek en mij te zeggen om welk uur hij zijn bestelling komt ophalen'. Greyson lachte bemoedigend naar de vrouw.

'O...ja, ja natuurlijk, Meneer Greyson, natuurlijk...wacht even, ik heb het hier opgeschreven...ja, hier staat het: om 15h. Hij zou met een kleine vrachtwagen komen, vertelde hij me.'

Greyson knikte. 'Ja, dat moet wel, als hij 100 teddyberen wil...'

De vrouw keek hem niet-begrijpend aan '...wil...?'

'Laat maar' wuifde Greyson zijn woorden weg, 'als u het niet stoort blijf ik graag hier tot Meneer...hoe heeft hij zichzelf genoemd?'

De winkelierster wierp een blik op het notitieboekje 'LaDour, als ik me niet vergis'.

Greyson gniffelde. 'LaDour...goed, dan zal ik wachten tot Meneer 'LaDour' zijn bestelling komt ophalen...en als ik uw telefoon nu even mag gebruiken, dan kan ik de politie bellen zodat we samen een actie kunnen opzetten. Vindt u dat goed, Mevrouw?'

'O...euh...ja, geen probleem hoor. Houd de dief! Haha...euh...sorry, ja, nogal ongepast neem ik aan...'

Greyson vond het best amusant. 'Helemaal niet, Mevrouw. U hebt gelijk: houd de dief.'

De vrouw trok wit weg. Daarop besloot Greyson dat het tijd was om tot actie over te gaan.

Een klein uurtje later gaf Greyson de uitbaatster van de winkel de laatste instructies omtrent het plan.

'O...ik hoop dat ik het niet ga verpesten! Normaal doen, Vivi, normaal doen!' sprak ze zichzelf moed in.

'Beste...Vivi, je zal het goed doen. Heb vertrouwen in jezelf.' Greyson was niet vertrouwd met het geven van peptalks. Hij klopte bemoedigend op haar schouder.

'Ok, Meneer Greyson, ik zal u niet teleurstellen!'

'Goed zo, Vivi, het politieteam en ik gaan ons nu verbergen. Je weet wat je te doen staat. Niet bang zijn, alles komt goed.'

Vijf minuutjes later wandelde de man van de tekening de winkel binnen. Hij was minder vriendelijk dan gisteren. 'Mijn bestelling' zei hij kort, 'op naam van LaDour'.

'Beste Meneer LaDour' klonk een geamuseerde stem uit de achtergrond 'wat een heuglijk toeval dat wij elkaar hier treffen!'

De man was zo verbaasd Greyson te zien dat hij geen vin meer kon verroeren, waarop het politieteam tevoorschijn kwam en hem makkelijk kon overmeesteren. 'Of moet ik zeggen, Meneer Szeskovsky? Want dat is toch uw echte naam, nietwaar? Tenminste, zo heette u toch nog toen wij elkaar de laatste keer ontmoetten. Het is überhaupt vreemd om u op vrije voeten te zien, Meneer Szeskovsky, want als ik het bij het juiste eind heb moet u achter slot en grendel zitten voor diefstal. Daar komt nog bij dat u een zware misdaad hebt begaan, tenminste, dat denk ik toch, tenzij u mij op andere gedachten kan brengen...dat wordt een zware straf, Meneer Szeskovsky.'

De man probeerde zich uit de greep van de agenten te worstelen maar bleef Greyson ijzig aankijken. 'Hmm... ' Greyson wreef over zijn kin. 'U bent niet erg praatzuchtig vandaag...dus zal ik het woord maar voeren...volgens mij, Meneer Szeskovsky, bent u in het bezit van iets zéér waardevols, en dienen deze 100 teddyberen als een soort...afleidingsmanoeuvre, een camouflage. Dat waardevolle ding waarover u beschikt is een teddybeer...maar niet zo maar een teddybeer, dat weet u ook wel, een teddybeer met een...saffier! Die u hebt gestolen van een klein meisje en die u samen met deze 100 teddyberen het land uit wou smokkelen! Of niet?' Greyson ging voor de man staan.

'U wist vast wel een plek waar u die saffier voor zeer veel geld kon verkopen aangezien u een goed edelsteenkenner bent, daar zijn we in het verleden al getuige van mogen zijn...maar wat ik mij afvraag...en ik reken op uw medewerking, Meneer Szeskovsky,...hoe wist u dat de teddybeer van net dát meisje een saffier bevatte?'

De man sloeg zijn ogen neer. 'Ik weet niet waar je 't over hebt' zei hij met een sterk Russisch accent.

Greyson liep naar de man toe en legde zijn hand op zijn schouder. 'Andrei, je gaat sowieso al lang de bak in, misschien wil je er nog een paar jaren bij voor belemmering van het onderzoek?'

De man trok zijn neus op en keek weg.

'Omdat haar vader, Nicolai Drashenko, mijn vroegere partner was. We hadden samen een plan opgezet om de saffier te stelen, alles was tot in de puntjes uitgewerkt. Hij vertelde mij dat hij de saffier op een veilige plek verborgen had. We zouden een paar dagen daarna naar het buitenland vertrekken. Ze zouden ons nooit kunnen pakken. De saffier zou nooit teruggevonden worden. We zouden alle sporen wissen. Maar toen stierf hij plots. Zomaar. En hij had mij niet verteld wáár hij de saffier verborgen had.'

'Dus je had een probleem.'

De man knikte.

'Ja. Ik had een probleem. De smeerlap. Van zijn dochttertje hoorde ik dat hij al een lange tijd ziek was, maar dat had hij me toch kunnen vertellen? Dan had ik tenminste...'

Greyson onderbrak hem.

'Van zijn dochttertje? Kende je haar dan?'

'Ja. Hij vertelde me vaak over haar. Na de dood van haar vader vernam ik dat ze in een weeshuis ergens in de buurt terecht was gekomen.'

'En?'

De man krulde zijn lip en rolde met zijn ogen. 'Wel... dus besloot ik dat kind op te zoeken. Ze had niemand meer. Haar smeerlap van een vader was dood en die hoer van een moeder was het jaren geleden afgetrapt.'

'Je hebt wel een grote woordenschat voor iemand die het Nederlands niet helemaal machtig is.'

De man grijnsde. 'Dat kind wist niet eens wie ik was. Haar vader had haar nooit over me verteld.'

Hij grijnsde breder. 'Ze dacht dat haar vader een avonturier was, ha ha. Zoals die Indiana Jones.'

Greyson vond het niet amusant en liet dat ook blijken. 'Vertel nu maar verder' vermaande hij.

'Mja. Maar goed, ik nam haar teddybeer om een beetje te spelen en dat kind begon hysterisch te doen. Ze begon te tieren en trok hem uit mijn handen. Ze bleef alsmaar herhalen: 'voorzichtig, voorzichtig, er zit iets in, voorzichtig want er zit iets in...'

'Zó...En toen wist je dat...'

'Nee, pas later had ik door wat ze bedoelde. Alle puzzelstukjes kwamen op hun plaats te liggen...'

'En dus besloot je dat je die teddybeer moest zien te bemachtigen?'

'Ja. Het was maar eerlijk. Hij wou 'm voor mij verstoppen, en het is zijn verdiende loon geworden, ha ha.'

Greyson keek hem met pretlichtjes in de ogen aan. 'Mijn beste Andrei, je weet toch wat dit betekent?'

De man haalde zijn schouders op.

'Jij belandt voor een heel lange tijd achter de tralies, mijn vriend. Het was goed je nog eens te zien.'

Greyson sloot zijn verhaal af en met een tevreden lachje.

'En de saffier?' vroeg ik.

Hij nam een trekje van zijn sigaret. 'Die heb ik toch maar laten onderzoeken door een team van experts...misschien ging het wel om een replica...maar het bleek inderdaad, zoals ik dacht, om een van de zeldzaamste exemplaren van de wereld te gaan.'

Ik huiverde. 'Ooh, wat een vangst, Greyson!'

Hij trok tevreden zijn neus op.

'Zonder die aardige winkeljuffrouw was ik er waarschijnlijk nooit achtergekomen...' Hij pauzeerde even en nam een slokje van zijn kopje koffie.

'En zonder dat meisje was ik er misschien nooit weer bovenopgekomen.'

Ik gaf hem een klopje op de schouder.

'Soms ligt het geluk in de kleine dingen...'